

ЗДРАВСТВО

HEALTH CARE

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Извори и методе прикупљања података

Подаци су преузети од Института за заштиту здравља Републике Српске и односе се само на јавни сектор.

Подаци о здравственим установама, радницима и раду прикупљени су годишњим извјештајем за поједине области здравствене заштите и врсте здравствених установа.

Подаци о пријављеним случајевима заразних болести прикупљени су од свих здравствених установа у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести.

Подаци приказани у периоду 1999-2008. године из области рада здравственог сектора садржавају значајно различите вриједности у области организационе и кадровске структуре у здравству, рада здравствених установа и морбидитета у здравственим установама а у складу са реформским процесима дефинисаним законским и стратешким документима у области здравства.

Обухватност

Обухватност података је потпуна за јавни сектор, а подаци се заснивају на законом прописаним евиденцијама и прикупљени су од свих здравствених установа које се налазе у плану мреже здравствених установа. Подаци о раду и морбидитету се односе на цијелу календарску годину, а подаци о кадровима са стањем на дан 31. децембра.

Нису укључени подаци о приватним амбулантама.

Дефиниције

Здравствена служба је дио здравствене установе, која пружа здравствену заштиту одређеним групацијама становништва и организована је тако да поред куративне пружа и превентивну здравствену заштиту становништву.

Обољења, стања и повреде приказују се на основу извјештаја здравствених служби и приказује се према јединственим листама у складу са Међународном класификацијом болести - Десета ревизија.

Болеснички дани јесу дани које је једно лице провело у стационарној установи, ради лијечења и испитивања. У број болесничких дана урачунавају се дани проведени у стационару, укључујући и дан отпуста, а не урачунавајући дан пријема.

Посјета представља сваки контакт појединца са љекаром или са другим здравственим радником у здравственој установи, кући или на другом мјесту, ради остваривања здравствене заштите. Ова посјета може бити прва и поновна.

Прва посјета је контакт који се први пут оствари са љекаром због обољења, стања или повреде. Једно лице у току једне године може ради прегледа да учини више посјета љекару, али сваки пут због друге болести и тад се сматра да је то прва посјета због дотичне болести.

Поновне посјете су све остале посјете у вези са тим обољењем, стањем или повредом до коначног исхода.

Заразна или инфективна болест је свако обољење изазвано специфичним инфективним агенсом или његовим токсичним производима која настаје преносом са заражене особе, животиње или резервоара до осјетљивог домаћина, било директно или индиректно, преко прелазног биљног или животињског домаћина, вектора или неживе природе.

Исписани болесници представљају број особа који су у одређеној години закључили лијечење у болници.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Sources and methods of data collection

Data were taken over from the Institute of Health Care of Republika Srpska, and they refer to the public sector only.

Data on health institutions, employed persons and activities were collected through annual reports on specific domains of health care and type of health institutions.

Data on reported cases of infectious diseases are collected from all health institutions, in accordance with the Law on protection of population against infectious diseases.

Data given for the period 1999-2008 for the health sector cover significantly varying values in the field of organisational and personnel structure in health care, activities of health care institutions and morbidity in these, in accordance with the reform processes defined by law and strategic documents concerning the field of health care.

Coverage

Data coverage is full for the public sector. Data are based on the records regulated by the law, and collected from all health institutions which are present in the plan of health institutions network. Data on activities and morbidity refer to the entire calendar year, while data on staff refer to the state as of December 31st.

Data on private clinics are not included.

Definitions

Health service is a part of a health institution, providing health care to certain groups of population, and it is organised to provide preventive care to population as well, in addition to curative care.

Ailments, conditions and injuries are given on the basis of reports from health services, and they are shown according to the unique list in accordance with the International Classification of Diseases – Revision 10.

Hospitalization days refer to the number of days a person spent in an in-patient institution, for treatment or medical examination. The number of hospitalization days covers days spent in an in-patient institution, including discharge day, while excluding admission day.

A **visit** refers to any contact of an individual with a physician or another member of medical staff in a health institution, house or at some other place, for health care purposes. This visit can be a first visit or a repeat visit.

A **first visit** is a contact made for the first time with a physician due to an ailment, condition or injury. A person can, during one year, make a few visits to a physician for medical examination, but each time due to a different ailment, and in this case it is considered to be the first visit due to the ailment in question.

Repeat visits are all other visits concerning the ailment, condition or injury in question, until final outcome.

Infectious or contagious disease is any disease caused by a specific infectious agent or its toxic products, which comes as a result of direct or indirect transfer from an infected person, animal or reservoir, through a transient host, vegetable or animal, vector or inanimate nature.

Patients discharged refer to the number of persons whose medical treatment in a hospital was finished in a specific year.

Под **болничком постељом** сматра се постеља опремљена за потпуни цјелодневни смјештај пацијената, смјештена у дијеловима болнице у којима је обезбјеђена континуирана здравствена нега пацијената. Број болничких постеља представља мјерило капацитета болнице.

Здравствени радници су особе које имају образовање стечено на медицинском, стоматолошком и фармацеутском факултету те на вишим и средњим школама здравственог усмјерења.

*A **hospital bed** is a bed equipped for a complete whole-day accommodation of patients, situated in parts of a hospital where continuous health care is available to patients. The number of hospital beds is a measure of hospital's capacity.*

***Medical staff** refers to persons who obtained education at a faculty of medicine, faculty of dentistry or faculty of pharmacy, or at health non-university colleges and secondary schools.*

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:

Република Српска у бројкама
Статистички годишњак Републике Српске**PUBLISHING****Annual publications:**Republika Srpska in Figures
Statistical Yearbook of Republika Srpska

23.1. ЗДРАВСТВЕНИ РАДНИЦИ ЗАПОСЛЕНИ У ЗДРАВСТВУ, БОЛНИЧКЕ ПОСТЕЉЕ И РАД
MEDICAL STAFF EMPLOYED IN PUBLIC HEALTH SERVICES, BEDS AND ACTIVITY

	Здравствени радници ¹⁾ Medical staff ¹⁾					Постеље Beds	Исписани болесници Discharged patients	Болеснички дани Hospitalization days
	укупно total	љекари physicians	стоматолози dentists	фармацеути pharmacists	остали здравствени радници other medical staff			
1999	8 021	1 754	184	88	5 995	5 470	56 683	640 585
2000	7 630	1 716	186	87	5 641	4 697	74 478	982 800
2001	7 574	1 731	170	89	5 584	4 565	94 201	993 591
2002	7 740	1 786	172	96	5 686	3 985	90 374	1 031 992
2003	7 767	1 802	171	95	5 699	3 881	91 637	1 020 672
2004	7 915	1 838	188	100	5 789	3 652	101 111	1 069 949
2005	7 877	1 857	193	45	5 782	3 804	103 838	1 024 441
2006	8 023	1 917	195	51	5 860	4 017	114 989	1 032 650
2007	8 347	1 988	201	72	6 086	4 509	132 660	1 232 827
2008	8 562	2 048	199	77	6 238	4 455	132 044	1 275 264

¹⁾ Приказани су здравствени радници у здравственим установама
Medical staff in health institutions are shown

Извор: Институт за заштиту здравља Републике Српске
Source: Institute of Health Care of Republika Srpska

23.2. ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
HEALTH INSTITUTIONS

	1999 ¹⁾	2000	2001	2002 ²⁾	2003	2004	2005	2006 ³⁾	2007	2008	
УКУПНО	102	102	102	99	99	99	99	99	100	100	TOTAL
Домови здравља ¹⁾	52	51	51	50	50	50	50	53	53	53	Health centres
Опште болнице ⁴⁾	10	9	9	9	9	9	9	9	9	9	General hospitals
Психијатријске болнице	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	Psychiatric hospitals
Клинички центар	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Clinical centres
Апотеке	29	30	30	28	28	28	28	24	24	24	Pharmacies
Заводи за заштиту здравља	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	Institutions of health care
Институт за заштиту здравља	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	Institute of Health Care
Завод	1	1	1	1	1	1	1	3	4	4	Institution
Институт	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Institute
Медицинска електроника	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Medical electronics

¹⁾ Обухваћен Дом здравља Брчко
Health centre Brčko included

²⁾ Није обухваћен Дом здравља Скелани
Health centre Skelani not included

³⁾ Обухваћени Домови здравља Источни Дрвар, Крупа на Уни и Дринић
Health centres Istočni Drvar, Krupa na Uni and Drinić included

⁴⁾ Клиничко - болничке службе Фоча и Касиндо су у саставу Клиничког центра Источно Сарајево, а обављају послове опште болнице
Clinical hospital health services in Foča and Kasindo are in composition of the Clinical Centre Istočno Sarajevo, and they perform activities of a general hospital

Извор: Институт за заштиту здравља Републике Српске
Source: Institute of Health Care of Republika Srpska

23.3. ПОСЈЕТЕ ПО СЛУЖБАМА
VISITS BY SERVICE

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
<i>Општа и породична медицина / General and family medicine</i>											
Здравствени радници											<i>Medical staff</i>
Љекари	352	341	324	313	328	359	399	467	537	583	<i>Physicians</i>
Остали здравствени радници	676	625	642	657	726	802	849	958	1 133	1 134	<i>Other medical staff</i>
Посјете љекару, у хиљ.											<i>Visits to physician, thous.</i>
Укупно	1 409	1 204	1 157	1 728	1 430	1 732	1 915	2 293	2 704	2 972	<i>Total</i>
Прве	407	369	302	340	383	466	573	602	722	760	<i>First</i>
<i>Гинекологија / Gynecology</i>											
Здравствени радници											<i>Medical staff</i>
Љекари	69	62	62	64	56	59	58	50	51	53	<i>Physicians</i>
Остали здравствени радници	138	137	143	108	123	110	93	113	99	100	<i>Other medical staff</i>
Посјете љекару, у хиљ.											<i>Visits to physician, thous.</i>
Укупно	143	134	131	119	116	115	126	129	134	144	<i>Total</i>
Прве	57	59	57	49	51	49	53	52	54	55	<i>First</i>
<i>Медицина рада / Occupational medicine</i>											
Здравствени радници											<i>Medical staff</i>
Љекари	95	82	84	78	86	71	76	67	45	33	<i>Physicians</i>
Остали здравствени радници	121	99	97	146	144	115	139	105	80	64	<i>Other medical staff</i>
Посјете љекару, у хиљ.											<i>Visits to physician, thous.</i>
Укупно	461	383	386	347	393	388	407	333	200	224	<i>Total</i>
Прве	151	112	102	102	99	120	127	104	59	62	<i>First</i>
<i>Заштита уста и зуба / Teeth and mouth care</i>											
Здравствени радници											<i>Medical staff</i>
Љекари	180	183	168	168	168	185	190	193	199	197	<i>Physicians</i>
Остали здравствени радници	302	279	287	239	256	260	248	271	261	248	<i>Other medical staff</i>
Посјете љекару, у хиљ.											<i>Visits to physician, thous.</i>
Укупно	399	385	366	336	345	390	372	406	477	608	<i>Total</i>
Прве	224	216	229	165	167	203	193	207	206	220	<i>First</i>
Извађени зуби	148	126	119	123	103	112	103	103	120	119	<i>Extractions</i>
Пломбирање	126	147	124	121	124	147	146	153	167	157	<i>Fillings</i>
Протетички радови	5	4	4	4	4	4	3	3	4	7	<i>Prosthodontics</i>
<i>Предшколска и школска дјеца и омладина / Pre-school and school children and youth</i>											
Здравствени радници											<i>Medical staff</i>
Љекари	117	91	97	113	102	96	108	91	76	69	<i>Physicians</i>
Остали здравствени радници	159	118	141	220	188	194	202	175	147	133	<i>Other medical staff</i>
Посјете љекару предшколске дјеце, у хиљ.											<i>Visits to physician, pre-school children, thous.</i>
Укупно	215	204	207	259	225	272	321	318	326	405	<i>Total</i>
Прве	102	111	127	156	142	162	171	173	163	101	<i>First</i>
Посјете љекару школске дјеце, у хиљ.											<i>Visits to physician, school children, thous.</i>
Укупно	387	357	307	258	302	293	306	239	277	253	<i>Total</i>
Прве	223	215	194	152	186	168	170	132	137	144	<i>First</i>

23.3. ПОСЈЕТЕ ПО СЛУЖБАМА
VISITS BY SERVICE
(наставак/continued)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Специјалистичко-консултативна служба / <i>Specialist and consultant service</i>											
Здравствени радници											<i>Medical staff</i>
Љекари	-	-	-	46	44	41	40	29	36	28	<i>Physicians</i>
Остали здравствени радници	-	-	-	66	61	67	52	36	53	56	<i>Other medical staff</i>
Посјете љекару, у хиљ.											<i>Visits to physician, thous.</i>
Укупно	110	324	478	150	218	255	272	136	128	80	<i>Total</i>
Центар базичне рехабилитације / <i>Basic rehabilitation centre</i>											
Здравствени радници											<i>Medical staff</i>
Љекари	-	-	-	12	16	15	22	25	22	26	<i>Physicians</i>
Остали здравствени радници	-	-	-	29	55	69	81	93	93	111	<i>Other medical staff</i>
Посјете љекару, у хиљ.											<i>Visits to physician, thous.</i>
Укупно	-	-	-	13	17	25	29	47	58	63	<i>Total</i>
Центар за ментално здравље / <i>Mental health centre</i>											
Здравствени радници											<i>Medical staff</i>
Љекари	2	3	3	3	7	11	18	21	21	22	<i>Physicians</i>
Остали здравствени радници	3	5	4	5	13	20	36	50	53	54	<i>Other medical staff</i>
Посјете љекару, у хиљ.											<i>Visits to physician, thous.</i>
Укупно	1	1	2	9	21	39	47	51	48	54	<i>Total</i>
Прве	-	-	-	-	-	-	-	3	5	13	<i>First</i>
Хитна медицинска помоћ / <i>Emergency services</i>											
Здравствени радници											<i>Medical staff</i>
Љекари	62	55	63	74	75	89	91	90	100	85	<i>Physicians</i>
Остали здравствени радници	194	106	124	233	220	252	271	269	278	282	<i>Other medical staff</i>
Посјете љекару, у хиљ.											<i>Visits to physician, thous.</i>
Укупно	131	236	242	228	285	360	403	355	410	424	<i>Total</i>

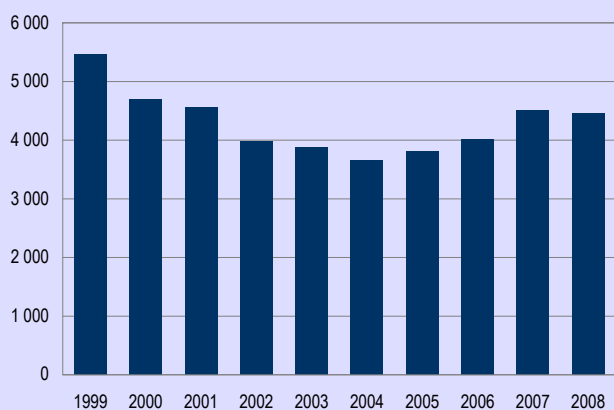
Извор: Институт за заштиту здравља Републике Српске
Source: Institute of Health Care of Republika Srpska

23.4. ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЧАЈЕВИ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ
REPORTED CASES OF INFECTIOUS DISEASES

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
УКУПНО	17 941	15 863	23 423	40 309	33 395	19 067	10 469	23 598	11 935	19 447	10 237	18 376	15 674	TOTAL
Водеће заразне болести	16 468	14 943	22 250	37 607	32 450	18 198	8 971	22 620	10 435	17 460	9 789	17 864	15 074	Main infectious diseases
Грип	5 637	6 177	12 503	24 557	24 975	12 718	2 718	15 203	2 488	10 690	1 093	8 800	6 712	Flu
Варичела	3 729	3 030	3 089	4 104	1 793	2 203	2 921	3 931	4 085	3 080	4 223	4 179	3 302	Chickenpox
Инфекције цријева	2 843	2 538	2 489	590	1 297	886	1 247	1 141	1 313	1 297	1 796	2 000	2 498	Intestinal infections
Запаљење ждријела и запаљење крајника узроковано стрептококом	350	397	1 211	6 059	2 517	314	289	535	690	763	864	1 215	952	Streptococcal pharyngitis and tonsillitis
Туберкулоза	737	829	887	798	692	732	755	643	713	547	524	462	479	Tuberculosis
Шарлах	135	127	304	260	263	143	131	285	202	186	388	352	158	Scarlet fever
Шуга	2 621	1 482	1 209	623	406	483	314	244	286	305	279	199	188	The itch
Мононуклеоза	127	141	97	158	147	126	133	125	173	146	171	191	158	Mononucleosis
Друге инфекције узроковане салмонелама	61	83	136	254	118	337	122	165	165	110	135	164	108	Salmonella infections
Контакт и изложеност бјеснилу	24	37	43	7	33	56	16	172	151	141	140	140	151	Rabies exposure and contact
Тровање храном	204	102	282	196	209	197	325	175	169	195	172	138	152	Foodborne disease
Бруцелоза	-	-	-	1	-	3	-	1	-	-	4	24	216	Mediterranean fever
Остале заразне болести	1 473	920	1 173	2 702	945	869	1 498	978	1 500	1 987	448	512	600	Other infectious diseases

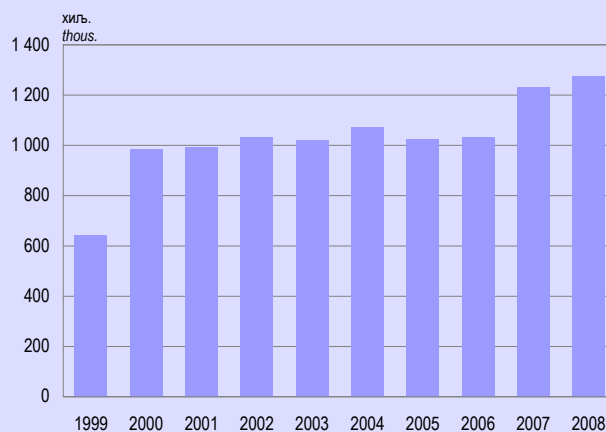
Извор: Институт за заштиту здравља Републике Српске
Source: Institute of Health Care of Republika Srpska

БРОЈ КРЕВЕТА У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА
NUMBER OF BEDS IN HEALTH INSTITUTIONS

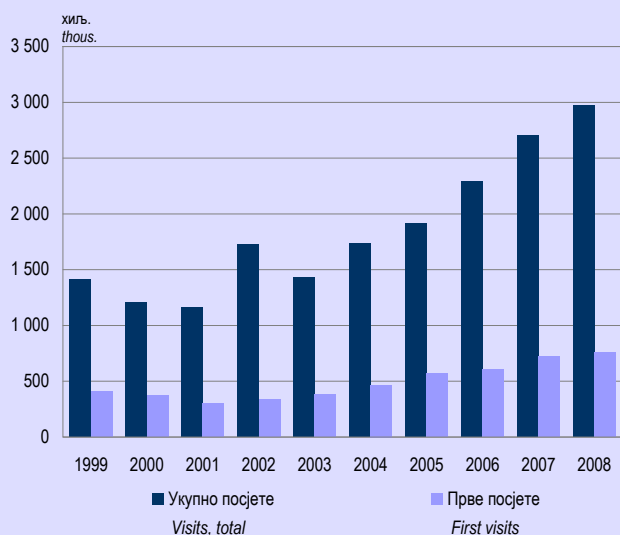
Извор: Институт за заштиту здравља Републике Српске
Source: Institute of Health Care of Republika Srpska

БРОЈ БОЛЕСНИЧКИХ ДАНА
NUMBER OF HOSPITALIZATION DAYS

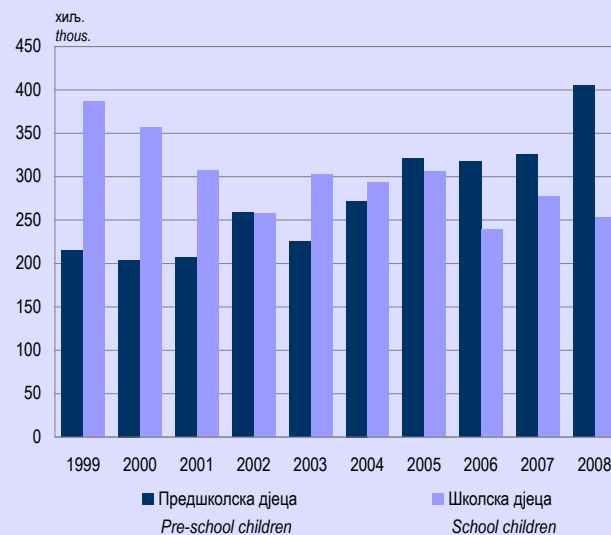
Извор: Институт за заштиту здравља Републике Српске
Source: Institute of Health Care of Republika Srpska

БРОЈ ПОСЈЕТА ЛЈЕКАРУ У СЛУЖБИ ОПШТЕ И ПОРОДИЧНЕ МЕДИЦИНЕ
NUMBER OF VISITS TO PHYSICIAN IN GENERAL AND FAMILY MEDICINE

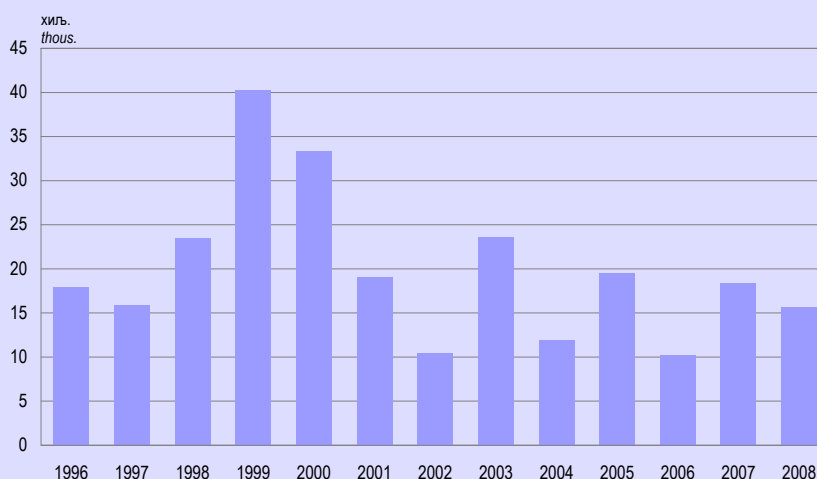
Извор: Институт за заштиту здравља Републике Српске
Source: Institute of Health Care of Republika Srpska

БРОЈ ПОСЈЕТА ЛЈЕКАРУ ПРЕДШКОЛСКЕ И ШКОЛСКЕ ДЈЕЦЕ
NUMBER OF PRE-SCHOOL AND SCHOOL CHILDREN VISITS TO PHYSICIAN

Извор: Институт за заштиту здравља Републике Српске
Source: Institute of Health Care of Republika Srpska

ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЧАЈЕВИ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ
REPORTED CASES OF INFECTIOUS DISEASES

Извор: Институт за заштиту здравља Републике Српске
Source: Institute of Health Care of Republika Srpska